

H. KOLEHMAINEN

namo (Zagreb), gdje je bio i trener. Zatim djeluje kao trener u FK Velež (Mostar), FK Borac (Banja Luka) i drugim klubovima saveznih liga. Dobitnik zlatne plakete NSJ.

kokpit (engl. cockpit), ① automobilizam: prostor sa sjedalom vozača i uređajima za upravljanje: ② jedrenje: udubljenje u palubi na krmi jedrilice; u njemu posada stoji ili drži noge dok sjedi na palubi; dio palube pri k. na kojem se sjedi, zaštićen je valobranom; ③ zrakoplovstvo: pilotska kabina sa sjedalom pilota.

kokutsu dachi (jap.), karate: zanožni stav u kojem je oko 70% tež. na toj nozi, čiji su prsti okrenuti prema van; iskoračna noga prstima se oslanja o tlo.

kokyo ryoku (jap.; snaga disanja), aikido: naziv za osnovnu tehniku u kojoj se disanje, ali i pokreti borca, usklađuju s kretanjem protivnika kako bi tehnika obrane bila afikasnjia

Kolar, Andrija (1916), društveno-politički i sp. radnik. Igrao nogomet u SK Jadran (Pančevo); bio član Sekretarijata i IO Fudbalskog saveza Srbije i predsjednik Fudbalskog saveza područja Pančeva, FK Dinamo (Pančevo) i Udruženja klubova Vojvođanske fudbalske lige te potpredsjednik Fudbalskog saveza Vojvodine. Dobitnik Zlatne plakete NSJ (1969) i Nagrade »Jovan Mikić-Spartak« SOFK Vojvodine (1976).

Kolar, Vladimir (1923–82), slobodni umjetnik; bio urednik Politike, Borbe i Nedeljnih informativnih novina (NIN). Bavio se alpskim disciplinama skijanja (prvak Srbije 1947). Bio sekretar Odbora za skijanje pri FISAJ (1946) i Jugoslovenskog teniskog kluba Partizan u Beogradu (1949–61); član Sekretarijata i Predsjedništva Skijaškog saveza Jugoslavije (1963–70); od 1969 član Redakcijskog komiteta FIS; od 1973 tehn. delegat FIS za Evropski kup. Snimio sp. film Ptice bez krila (Planica) i sp. priloge za TV iz skijanje, Preveo s tal. jezika Suvremeno skijanje, Beograd 1979.

Kolarov, Aleksandar (1918), sp. i stolnoteniski radnik, zaslužan za razvoj stolnog tenisa u Vojvodini; predsjednik Stolnoteniskog saveza Vojvodine, član Predsjedništva Stolnoteniskog saveza Jugoslavije.

Kolčina, Alevtina Pavlovna (1930), sovj. reprezentativka u nord. disciplinama skijanja, zaslužna majstorica sporta SSSR; prva na OI 1964 sa štafetom 3 × 5 km; prva na PS 1958 u skijaškom trčanju na 10 km i sa štafetom 3 × 5 km, 1962 na 5 i 10 km i sa štafetom 3 × 5 km i 1966 na 5 km i sa štafetom 3 × 5 km; druga na OI 1956 sa štafetom 3 × 5 km, 1964 treća u skijaškom trčanju na 5 km, 1968 treća u skijaškom trčanju na 5 km i sa štafetom 3 × 5 km; druga na PS 1966 u skijaškom trčanju na 10 km.

kolebljiva brzina čamca, veslanje: promjenljiva (oscilirajuća) brzina plovljenja koju uzrokuje isprekidan rad vesla u vodi (intermitentan rad) zbog vraćanja po zaveslaj. Brzina čamca raste za vrijeme provlaka i opada za vrijeme vraćanja po zaveslaj. Veličina oscilacije ovisi o tehnici veslanja, obliku čamca, vesala i hidro-atmosferskim prilikama.

Kolehmainen, Hannes (1889-1966), fin. reprezentativac u atletici; pobjednik na OI: 1912 u trčanju na 5000 m, 10 000 m i na 8000 m u krosu te 1920 u maratonu. Višestruki svj. rekorder u trčanju na 3000 m, 5000 m, 20 km, 25 km i 30 km.

kolektivne vježbe, sp. gimnastika: oblik akademskog ženskog sastava uz muz. pratnju. Sastavi vježbi sa ili bez rekvizita pokazuju tehn. i kreativna dostignuća kao i usklađenost izvedbe s muz. pratnjom. K.v. bile su posljednji put u programu PS 1954, a u programu OI 1956.

kolektivni sportovi, grupa sportova u kojima se natjecanja održavaju samo kao nadmetanja između ekipa. To su prije svega ekipne sp. igre (nogomet, košarka, odbojka, ragbi, rukomet i dr.).

Koletić, Slavko (1951), reprezentativac u rvanju grč.-rim. stilom, zaslužni sportaš Jugoslavije, član RK Gavrilović (Petrinja). Prvi na PJ 1969 u kategoriji 62 kg; drugi na PS 1970, treći na MI 1971.

Kolev, Ivan (1932), bug. nogometni reprezentativac sa 75 nastupa (1952-66), što je bug. rekord; proglašen je za najboljeg nogometaša Bugarske za 1962.

količina opterećenja, pokazatelj obujma opterećenja; zbirna količina rada (na jednom treningu, u tjednu, mjesecu itd.); registrira se u objektivnim mjerama; može biti izražena u količini, tj. broju ponavljanja, u utrošenom vremenu za vježbanje, u ukupnoj podignutoj težini, u pretrčanim m, u energet-

skoj potrošnji, itd. Uz intenzitet, k.o. je bitan faktor koji opredjeljuje dinamiku opterećivanja.

količnik zgoditaka, nogomet i druge sp. igre: način obračunavanja datih i primljenih zgoditaka (koševa) računskom operacijom dijeljenja; pri jednakom broju bodova, bolja je ona ekipa koja takvom računskom operacijom ima veći količinik. U novije vrijeme češće se koristi razlika zgoditaka.

Kolić, Ivan (1919), sp. radnik, predsjednik Zagrebačkog nogometnog podsaveza, Nogometnog saveza Hrvatske i NK Dinamo (Zagreb), član IO NSJ. Djelovao i u Biciklističkom savezu Hrvatske, Savezu za fizičku kulturu i drugim organizacijama Zagreba. Dobitnik Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1976), zlatne plakete NSJ i priznanja Zaslužni nogometni radnik NSJ.

Kolić, Pero (1900-66), sp. radnik, član SK Jug (Dubrovnik) od 1922; jedan od osnivača plivačke sekcije (1923) i njezin dugogodišnji tajnik u vrijeme kada su vaterpolisti Juga osvojili 14 puta PJ. Od 1928 sudac za plivanje, vaterpolo i skokove u vodu. Zaslužan za izgradnju zimskog plivačkog bazena na Gruškom polju u Dubrovniku. Dobitnik Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1961).

Kolinska-Slovan, Rukometni klub, osn. 1948 u Ljubljani; do 1978 djelovao pod imenom Slovan; osvojio PJ 1980 za muške ekipe; finalist Kupa evr. nac. prvaka 1981.

Koller, Karl (1929), austr. nogometni reprezentativac sa 86 nastupa (1951-64); sudjelovao na PS 1954 i 1958.

kolo, 1 sp. gimnastika: dva uzastopno povezana premaha na spravi jednom ili objema nogama u istom smjeru; pri tom gibanju noge opisuju cijeli krug (360°). Već prema smjeru kretanja, razlikuje se k. prednožno. zanožno, odnožno i odbočno; 2 sport: a stupanj u sp. natjecanjima na ispadanje (npr. kup natjecanje), u kojima su sudionici ždrijehom razvrstani u parove, a samo pobjednici stiču pravo sudjelovanja u iducem stupnju natjecanja; b u sistemu natjecanja »svatko sa svakim« (npr. liga sistem), dio natjecanja u kojem svaki sudionik nastupa protiv jednog određenog protivnika (osim u slučaju neparnog broja sudionika, kada jedan ostaje slobodan). Raspored protivnika utvrđuje se Bergerovim tablicama.

Kolomičuk, Boris (1913–70), novinar, karikaturist; član sp. redakcije zagrebačkog Vjesnika (od 1951); pratio nogomet i opće probleme zagrebačkog sporta. Bio je aktivni nogometaš i sp. radnik; trener ANK Mladost (Zagreb). Napisao: Biografija Mire Cerara, Zagreb 1964.

kolona, strojeve vježbe: oblik stroja u kojem su vježbači (sportaši) poredani jedan iza leđa drugoga u razmaku od jednog ili više koraka. Formiranje k. izvodi se na zapovijed: »U kolonu po jedan — zbor«! ili: »U kolonu po dva (tri, četiri) — zbor«!

Kolosej, najveći amfiteatar u Rimskom Carstvu, sačuvan do danas; građen za vrijeme careva Vespazijana i Tita (75-80). Ta četverokatna, 57 m visoka građevina, eliptičnog tlocrta mogla je primiti oko 50 000 gledalaca, smještenih u 56 redova. Pražnjenje gledališta omogućeno je kroz 80 izlaza. Za sunčanih dana gledalište se pokrivalo platnenim pokrivačem razapetim među drvenim stupovima. Do 405 u K. su se održavale borbe gladijatora, do 523 borbe sa životinjama.

Kolunder, Aziz (1913-78), nogometaš FK Velež (Mostar); društvenopolitički i sp. radnik. Nosilac Partizanske spomenice 1941.

KOLOSEJ